

עין משפט ונר מצוה

א א מיי פֿייד מהלכות שחיטה הלכה ז סמג ענין דר:

ב ב מיי שם הלכה א סמג שם טושע"ד י"ד ס"י כח סעיף א:

ג ג מיי שם הלכה ד [ופס"א] מהלכות שחיטה אסורות ג'ג] טושע"ע שם סעיף ג:
ד ד מיי פֿייד מהלכות שחיטה ה"ד ופ"ג מהל' יו"ט ה' א סמג שם טושע"ע א"ח ס"י תלח סעיף יח [וטושע"ע י"ד סימן כח סעיף ג]:

ה ה מיי פֿייד מהלכות שחיטה ה' יד וענין ג'י"ח סמג שם טושע"ע י"ד ס"י כח סעיף ה:

ו ו טושע"ע שם סעיף ד:
ז [מיי] פֿיין מהלכות מעשה הקרבעת הליון]:

שיטה מקובצת

א] דהיינו ד' פרקים שהמכיר מוזהר להכריז:
ב] לקמן בשאינו מוזמן:
ג] אין צריך שיתן הוא אם יש עפר כיון שנותן הדם על העפר הרי הוא כאילו נתן העפר. תוס' שאניין ותוס' הרא"ש ז"ל:
ד] אף מובח ששים והכא ה"ק אם הוסיפו כבר על המובח עד ס' אמא או יעטרף לבטל הדיו מוסף אבניו. הרא"ש ז"ל:
ה] וסבורא הוא בכל כי הני כיון שיש:

רבינו גרשום

בפני הבית, בזמן קיום:
במוזמן ובשאינו מוזמן. כלומר בייחוד ומדבריו: והכא לא אפשר היכי ליעבד ליבטליה. כלומר לא אפשר ליתן עפר למטה על המובח לא ליבטליה קא הוי חציצה בין הדם למובח (והיכא רידוב)
ב] מנות בהמה ואחר כך היה חייב לכסות. כלומר אלמא אע"ג דהוציא דם בהמה בין עפר לדם דם בהמה אין עפר דם חיה אפסי"כ בני כסור למעלה הכא נמי אע"ג דלמטה לא אפשר למיזן עפר למעלה ליבעי כסור: התם כדרי' זירא דא"ד זירא כל הראוי לביילה כו'. כלומר ביו"ט הראשון של חג היו שם ששים עשרונים בין פרים ואילים וכבשים (ושערי' מוספין דשבת) אם אירע בשבת אבל נסכי עולת תמיד לתורה היתה נבללת בין כל הני דאמרי' הוי ס' בכלי אחד והיה מחזיק הכלי ס' עשרון **ב**] והם ראויים לביילה אע"ג ובלללים בס' רביעיות שהיו בחור הכלי כיון דראויין לביילה אין בילה מעכבת בהן אבל אם נתנו (כו עשרון) יתר מס' עשרונות [בכלי אחד] כיון דאין ראויין לביילה בילה מעכבת הכא נמי לענין כסור דם אע"ג דדם בהמה למטה כיון דאי אין דם בהמה היה ראוי ליתן עפר למטה אע"ג דדם בהמה חוצץ לא חיישינן אבל לענין מובח דאין ראוי ליתן עפר למטה מעכב ולא יכסה: ולגרדייה

ולכסיה. כלומר לגרדייה מעל המובח וליכסיה חוץ למובח:
אי בקדשי מובח הכי נמי. כלומר כגון מליקת העוף:
הכא במאי עסקינן בקדשי ברק הבית. דשחיטה שאינה ראויה **א**] דאינה אלא בקדושת שמוכרין אותן ודמיהן לצורך ברק הבית:

ב] י"ז שעת צהמה ואח"כ חיה חיה לכסות כלומר וכו'. **ב**] י"ז וסם ראוים לבילה והלכך אין בילה מעכבת בהן וכו'. **ג**] י"ז דשחיטה שאינה ראויה היא דהא היא קדושה למסור ודמיהן לצורך דבק הבית.

פג:

כסוי הדם. ונוהג בחיה ובעוף. למעוטי צהמה קא אתי דלא תימא שיהא צכלל חיה:
במוזמן ובשאינו מוזמן. פי' צקונטרס דמשום שלוח הקן אינטריך למיתני דתנן לקמן דאינו נוהג אלא בשאינו מוזמן וקשה לפירושו דאם כן צכל הני פירקין הוה ליה למיתני צאותו ואת צנו (לעיל דף ע"ח). וצגיד הנשה (לקמן דף פ"ט):
וצכל הצשר (לקמן דף קג):
ונראה לפרש דאינטריך למיתנייה הכא משום דכתיב (ויקרא י"ז) [כז] [אשר] ילוד דלא תימא דוקא דאינו מוזמן:
במוקדשין מ"ט א. צקדשי מוצח נמי קא צעי דכמוכח הסוגיא ואף על גב דהנוחר והמערק פטור מלכסות (לקמן דף פ"ה). היינו משום דאסור צאכילה אצל הכא משתרי צאכילה צמליקתו וגבי כסוי הדם לא כתיבא שחיטה אלא שפיכה:
צריך שיתן עפר למטה ועפר למעלה. עפר שלמעלה

מנזה שיתן הוא דהא כסורו ונתגלה פטור מלכסות וכסורו הרוס ונתגלה חייב לכסות (לקמן דף פ"ה). אצל עפר שלמטה **א**] אין צריך שיתן הוא אם יש עפר הרי כאילו נתן הוא העפר והא דלמרינן לעיל בפ"צ (דף ל"ב). דמומני לבולה צתמא היינו צמקוס שיהי הקרקע קשה היה חופר משום דצענין שיהיה עפר תיחוח ומיהו לעיל פירש צקונטרס שיהי מומניו צפה לכך:
קא מוסף אבניו. והא דלמרינן צפ' קדשי קדשים (וצמס דף ס"א):
שכשעלו צני גולה הוסיפו על המוצח **ד'** אמות מן הדרוס התם קרא אשכח ודרש מה צית ששים זוא] אף מוצח ששים ור"ת מפרש קא מוסף אבנין ולא הוה מרובע והתסם] יליף דריצוה מוצח מעכב ואין נראה דלכתי כשצא לכסות ידביק עפר גס סביב המוצח עד שיהא מרובע ועוד דקרא דרצוה יריה הוה ליה לאתויי ולא קרא דהכל צכח וגו':
שחט חיה ואחר כך בהמה פטור מלכסות. תימא דליגרדייה ולכסייה וכן צהמה ואח"כ חיה דליגרדייה ולכסייה כדס הניחו ושעל הסכין:
דאמר רבי זירא כ"ה הראוי לביילה בו. מלתא דר' זירא צפ' המנחות והנסכים (מנחות דף קג):
גבי הא דתנן הרי עלי ס"א עשרונים כו' כדפירש צקונטרס ותימא מאי פריך והא תנן אם לא צלל כשר דנהי דכשר מ"מ מנזה לצלול לכך יציא צשני כלים דוקא דהא כי אמר הרי עלי להביא צכלי אחד תנן התם לעיל דלא יציא צשני כלים אצל סתם יציא כמו שפירש וי"צ דהא סיפא דס"א קאי אהך דקתיא רישא מתגרד אדם מנחה של ששים עשרון ומציא צכלי אחד ואם אמר הרי עלי ס"א כו' כלומר מנחה של ס"א דהשתא כיון דקאמר מנחה לקרבן גדול קא מיכוין והוי כאילו אמר צכלי אחד לכך פריך כיון דאם לא צלל כשר צריך להביא צכלי אחד:
אין בי"ה מעכבת בו. תימא והלא שנה הכתוב צלילה צכמה מקומות וצשנים עשר נשיאים תנא ציה י"צ ויזינן ואמר צהקומץ רבה (מנחות דף י"ט).

צכל מקוס שהחזיר הכתוב צתורה מנחה אינה אלא לעכב ושמא יש שום דרש דדרשנין מייניה דצילה לא מעכבא אר שמא כולוהו צריכי ואע"ג דצילה לא מעכבא מ"מ סצרה הוא דכל הפחות דראוי צעינן כיון שהזכיר הכתוב צילה וכן לענין כסוי דהכא וכן צקריאת חליצה צפרק מנזת חליצה (יבמות דף ק"ד). וצקריאת ציכורים צפרק הספינה (צ"צ דף פ"א):
וצפרק נערה צנדרים (דף ע"ג). דחרש לא מצי מיפר אפילו לא הוי ושמע אישה דוקא מ"מ ראוי לשמוע צעינן דצצרה הוא צכל כי הני יא שיש שום דרשה צהן דלא הוי דוקא ולא מעכבא מ"מ ראוי צעינן וכן צפ"ק דקדושין (דף כ"ה). גבי צית הסתמים דצעי ראוי לציתת מים משום דהזכיר ציתת מים דכתיב כל צצרו אף על פי שמיעט ציתת הסתמים כדדרשנין מה צצרו מאצראי מ"מ כיון דאיכא כל דמרהב אפילו טמון לכל הפחות י"ל לענין הכי מרהב דצעינן ראוי לציתת מים והא דלמרינן **ט**] דעמאין משלחין קרבנותיהן אע"ג דאינו סומך ולא אמרינן דניצעי ראוי לסמיכה שמא יש שום יתור דלא צעינן אפילו ראוי אי נמי הא חזי צייני טהרה ומה שיש מקומות שחשו על הסמיכה ויש מקומות שלא חשו מפורש צכל הגט (גיטין דף כח: ד"ה והא) מיהו צנצמר דדין (סנהדרין דף מ"ה):
גבי נקטעה יד העדים פטור ואיכא דמחייב התם [דלא] צעי קרא דרכתוב צריך ליתן טעם למא (צ"ע):

צעינן כיון שהזכיר הכתוב צילה וכן לענין כסוי דהכא וכן צקריאת חליצה צפרק מנזת חליצה (יבמות דף ק"ד). וצקריאת ציכורים צפרק הספינה (צ"צ דף פ"א):
וצפרק נערה צנדרים (דף ע"ג). דחרש לא מצי מיפר אפילו לא הוי ושמע אישה דוקא מ"מ ראוי לשמוע צעינן דצצרה הוא צכל כי הני יא שיש שום דרשה צהן דלא הוי דוקא ולא מעכבא מ"מ ראוי צעינן וכן צפ"ק דקדושין (דף כ"ה). גבי צית הסתמים דצעי ראוי לציתת מים משום דהזכיר ציתת מים דכתיב כל צצרו אף על פי שמיעט ציתת הסתמים כדדרשנין מה צצרו מאצראי מ"מ כיון דאיכא כל דמרהב אפילו טמון לכל הפחות י"ל לענין הכי מרהב דצעינן ראוי לציתת מים והא דלמרינן **ט**] דעמאין משלחין קרבנותיהן אע"ג דאינו סומך ולא אמרינן דניצעי ראוי לסמיכה שמא יש שום יתור דלא צעינן אפילו ראוי אי נמי הא חזי צייני טהרה ומה שיש מקומות שחשו על הסמיכה ויש מקומות שלא חשו מפורש צכל הגט (גיטין דף כח: ד"ה והא) מיהו צנצמר דדין (סנהדרין דף מ"ה):
גבי נקטעה יד העדים פטור ואיכא דמחייב התם [דלא] צעי קרא דרכתוב צריך ליתן טעם למא (צ"ע):

צעינן כיון שהזכיר הכתוב מעל המובח וליכסיה חוץ למובח:
אי בקדשי מובח הכי נמי. כלומר כגון מליקת העוף:
הכא במאי עסקינן בקדשי ברק הבית. דשחיטה שאינה ראויה **א**] דאינה אלא בקדושת שמוכרין אותן ודמיהן לצורך ברק הבית:

אותו ואת בנו פרק חמישי חולין

רבי אומר יום אחד יום המיוחד טעון כרוו. ימים מיוחדים יש צשנה דהיינו ארצעה פרקים אשאתה מוזהר להכריז אמה מכרתי לשחוט. קרי ציה לא תשחיטו לא תגרוס לה לישחט צימים הללו היא וצנה אי נמי מדכתיב יום אחד דמשמע יום מיוחד למאי יחדיניהו אי לאו להטעין כרוו:

הדרן עלך אותו ואת בנו

כסוי הדם. משום דצעי למתני צחולין אצל לא צמוקדשין נקט לכולהו:
צמוקדשין. חטאת העוף ועולת העוף:
צמוזמן ובשאינו מוזמן. משום דגבי שלוח הקן אנטריך למיתני לקמן (דף קלח):
טשאינו מוזמן אצל לא צמוזמן. מוזמן עוף הגדל צצית:
ונוהג צנוי גרס: ואין שוחטין אוסו ציוס טוב. משום דלמא צעי כסוי ומספקא לא מחללינן י"ט אם שחטו:
צב"ו עפר למטה. עפר תיחוח ולא על קרקע קשה:
וכסוה עפר. משמע דלא צעי עפר אלא צכסוי. צעפר משמע כולו עטוף צעפר תיחוח:
וכא לא אפשר. לתת עפר למטה על המוצח:
וליצטליה. להניחו שם לעולם:
קמוסף אבניו. להגציהו והרי כל אורך ורומז ורוס הצנין נמסר לדוד על פי צצאים:
דכסי. צצצרי הימים דקאמר ליה דוד לשלמה הכל צכצח מיד ה' עלי השכיל כל מלאכת התצנית עלי השכיל אותי לימד:
קא הוי חליצה. צין דס למוצח ונמאא שלא נמאא דמו צקיר המוצח:
ופרכינן נהי דלמטה. קודם מליקה אי אפשר לתת עפר משום חליצה כדלמרת אצל למעלה לאחר שמלך יכסנו דלאו] חליצה מאי איכא למימר:
פטור מלכסות. שהרי דס צהמה למעלה ומה יכסה:
חייב לכסות. ואע"ג דלינא עפר למטה צינו לדס צהמה והכא נמי אע"ג שאין למטה יתן למעלה:
כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו.

מנחות (דף ק"ד):
אמרינן אין מציאיין צכלי אחד מנחה של ששים ואחד עשרונים ומפרשנין טעמא מפני שאמרה תורה הבא מנחה שיכולה ליצלל וששים צצללין צכלי אחד אצל ששים ואחד קיס להו לצרנן דאין יכולין ליצלל והיונן צה וכו' אין צצללין מאי הוי והתנן [שם יח.] לא צלל כשר ותירך רצי זירא ראוי לצילה מיהא צעינן ומי שהוא ראוי לצילה אין צילה מעכבת ואפילו לא צלל כשר אצל כשאינו ראוי לצילה צילה מעכבת צו. והכא נמי ראוי היה ליתן עפר למטה צין דס צהמה לדס חמיה קודם ששחט חמיה הילכך אף על פי שאלת נתן אין הכסוי צטול אצל מוקדשין שאין ראוי ליתן עפר למטה שאלת עפר למטה מעכבת צו:
וליגרדייה. מעל המוצח לאחר הואה ויתננו למטה ויכסנו:
דס הניסו. למרחוק חוץ לגומא ששוחט צה ודס שעל הסכין חייב לכסות וע"כ דס הסכין לא יכסנו אלא א"כ גוררו תחלה מעל הסכין ומכסי ליה":
צקדשי מוצח. כגון חטאת העוף:
כדי נמי. דחייב לכסות הואיל ושחיטה ראויה הן שנאכלות לכהנים וממיתנין צעופות שהקדישן לצדק הצית ושחטס דאסורים צהגאה ומשום דשחיטה שאינה ראויה **א**] פטר להו מניסוי:
וליפרקינהו

מנחות (דף ק"ד):
אמרינן אין מציאיין צכלי אחד מנחה של ששים ואחד עשרונים ומפרשנין טעמא מפני שאמרה תורה הבא מנחה שיכולה ליצלל וששים צצללין צכלי אחד אצל ששים ואחד קיס להו לצרנן דאין יכולין ליצלל והיונן צה וכו' אין צצללין מאי הוי והתנן [שם יח.] לא צלל כשר ותירך רצי זירא ראוי לצילה מיהא צעינן ומי שהוא ראוי לצילה אין צילה מעכבת ואפילו לא צלל כשר אצל כשאינו ראוי לצילה צילה מעכבת צו. והכא נמי ראוי היה ליתן עפר למטה צין דס צהמה לדס חמיה קודם ששחט חמיה הילכך אף על פי שאלת נתן אין הכסוי צטול אצל מוקדשין שאין ראוי ליתן עפר למטה שאלת עפר למטה מעכבת צו:
וליגרדייה. מעל המוצח לאחר הואה ויתננו למטה ויכסנו:
דס הניסו. למרחוק חוץ לגומא ששוחט צה ודס שעל הסכין חייב לכסות וע"כ דס הסכין לא יכסנו אלא א"כ גוררו תחלה מעל הסכין ומכסי ליה":
צקדשי מוצח. כגון חטאת העוף:
כדי נמי. דחייב לכסות הואיל ושחיטה ראויה הן שנאכלות לכהנים וממיתנין צעופות שהקדישן לצדק הצית ושחטס דאסורים צהגאה ומשום דשחיטה שאינה ראויה **א**] פטר להו מניסוי:
וליפרקינהו

מנחות (דף ק"ד):
אמרינן אין מציאיין צכלי אחד מנחה של ששים ואחד עשרונים ומפרשנין טעמא מפני שאמרה תורה הבא מנחה שיכולה ליצלל וששים צצללין צכלי אחד אצל ששים ואחד קיס להו לצרנן דאין יכולין ליצלל והיונן צה וכו' אין צצללין מאי הוי והתנן [שם יח.] לא צלל כשר ותירך רצי זירא ראוי לצילה מיהא צעינן ומי שהוא ראוי לצילה אין צילה מעכבת ואפילו לא צלל כשר אצל כשאינו ראוי לצילה צילה מעכבת צו. והכא נמי ראוי היה ליתן עפר למטה צין דס צהמה לדס חמיה קודם ששחט חמיה הילכך אף על פי שאלת נתן אין הכסוי צטול אצל מוקדשין שאין ראוי ליתן עפר למטה שאלת עפר למטה מעכבת צו:
וליגרדייה. מעל המוצח לאחר הואה ויתננו למטה ויכסנו:
דס הניסו. למרחוק חוץ לגומא ששוחט צה ודס שעל הסכין חייב לכסות וע"כ דס הסכין לא יכסנו אלא א"כ גוררו תחלה מעל הסכין ומכסי ליה":
צקדשי מוצח. כגון חטאת העוף:
כדי נמי. דחייב לכסות הואיל ושחיטה ראויה הן שנאכלות לכהנים וממיתנין צעופות שהקדישן לצדק הצית ושחטס דאסורים צהגאה ומשום דשחיטה שאינה ראויה **א**] פטר להו מניסוי:
וליפרקינהו

י" (מכות יח: וכע"ז יבמות קד: נדרים ע"ג. קדושין כח. מנחות יח: ק"ג. ונדה ס"ו):
דלאוי לבילה צעינן דאפשר להמקיים צה מלות מנחה (יבמות שם וכע"ז קדושין שם) ופסולה הואיל ואי צעי לבטל לא מצי למגלל (נדה שם) והרי הוא כמציא מנחה מן הקטניות דאינה כלום, שכל דבר שזוה הקצ"ה להביא יש עייזב צעיקר הצאחוו להביא צאחוו ענין שזוה הכתוב ולא צעינן אחר, אצל מלות האמורות צאותה מזה, כגון מטפה צקרבן, צלילה צמנחה, יש שמעכבס אס גילה הכתוב לצטוט עליו לעכב ויש שאין מעכבין (רשב"ם ב"ב פ"א).

מסורת הש"ס

א] צילה ת. לעיל ע"ט:
ב] צכסריס פ"צ מ"טן, **ב**] צילה ז:
ע"ש לעיל לא. **ג**] ע"ש, **א**] ענין מוס' וצחסי **ג**] ד"ה וליעבד, **ד**] צ"צ פ"א:
קדושין כ"ה. יבמות קד:
נדה ס"ו:
מנחות יח: **ק"ג**:
מכות יח:
נדרים ע"ג, **א**] לקמן פ"ו, **ו**] [שמלך דליכא רש"ש], **ז**] [רש"י מותק ומכסי ליה], **ח**] [דף סב.], **ט**] [פסחים סב.], **י**] [נושי' מוס' יבמות קד: ד"ה דלמר וצמנחות יח: ד"ה ואמר כתבו דאין סצרה לומר שיפטור וכו' ע"ש].

תורה אור השלם

1. ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יצטר ציד חיה או עוף ואחיו יאכל וישרף את דמו וצדוהו ישרף:
2. הכול בביתך מיד עלי השקיל כל מלאכות דתבניתו:
דבריו הדימים א כח יט

הגהות הב"ח

א] חשי"י ד"ה הכי נמי וכו' שאינה ראויה הן פטר:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה קא וכו' אף מוצח ששים. י"צ אצל הא' דהכא לא חשבו קרא כיון דלא כתיב צצדא צקדש שיהיו כסוי הדם צמוקדשין עכ"ל המוס' צמזמס דף י"ג ע"א ד"ה וליעבד:

מוסף רש"י

כסוי. כוי ספק חיה ספק צהמה (ביצה ח"ן). ואין שוחטין אותו ביום טוב. לפי שאינו יכול לטקומו ולמות יו"ט מתקן אם שחטו (יעיר' שם) משום דשחט חיה הוא וצריך כסוי והא אינו יכול לטקומו ציו"ט דקדקתני ואם שוחטו אין מבסין את דמו. דשמא כסוי הוא ואין צו מלות כסוי ואין מעללנין העפר לכך (ביצה ח"ן). צריך שיתן עפר למטה. עפר חיתוח, דאם הקדקע קשה לא מקרי עפר למטה (רע"ל א"א). עפר לא נאמר. וכסוה עפר הוי משמע דלא קפיד אלא אכסוי (ביצה ח"ן). אלא בעפרי. משמע כולו טמון עפרי (רע"ל א"א). שהוא צגלל וטמון עפרי קודם הכסוי (ביצה ח"ן). כל הראוי לביילה אין בילה מעכבת בו. מנסכת מנחות (ק"ג):
תנן הרי עלי ששים ואחד עשרון מציא אחר. דעדי ששים יסולין ליצלל צכלי אחד אצל ששים ואחד קיס להו לצרנן דאין צצללין יפס. והיונן צה וכו' אין צצללין מאי הוי והא אלא נאמן אס לא צלל כשר ומשני ר' זירא כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת צו

מסורת הש"ס

א) חגיגה טו: עידין 15: ר"ה לג. [קדושין לו.]. 16: לעיל ח. כז. א) [נקמן ספ.]. ד) [צ"ק קו.]. 17: נכרות לג. עידין 18: מסת יג. יבמות יז: דה כג: יומא ג: מיר 19: ה. הוריות ח: מנחות ד. מהג. ו) [מלרע פרשה ו]. 20: [ג"ל צמז שהולאוהו]. 21: [נצ"ע חוס' כחצות לג. ד"ה ור"ש חוס' צ"ק עא: בי ר"ה איסורא]. 22: [עין חוס' לעיל פ: ד"ה קדשים].

תורה אור השלם

1. וְהָא ד' יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר על ביתו הקבא את האַנָּשִׁים הַבְּיָוָה וטבח טבח והכן בי אתי יאכלו האַנָּשִׁים בצָהָרִים:

2. וְשָׁב הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וְהָאָה הַחֲנֹה פֶּשֶׁה הִגָּעַה בְּקִרְת הַבֵּית: ויקרא יד לט וקבא הכהן וְהָאָה הַחֲנֹה פֶּשֶׁה הִגָּעַה בְּבֵית צִמְעַת מִמְאָרְתָּהּ הוּא בְּבֵית טָמֵא הָדָא: ויקרא יד מד 3. וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הָגֵר הָיָה בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יָצַד צִיד הָיָה או עוף אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְשֶׁפֶר אֶת דָּמּוֹ וּבָשָׂה בָּעֶפֶר:

מוסף רש"י

ונתנבלה בידו. שלא מַדְמֵי (לעיל כז): כגון על ידי פנימת סכין או שהייה או דרכה (לעיל יז). הנוחר. מדמע. ולשון נחירה שקורעת לאורכה מנחירה ועד החזה (שם). ומעקף. סימנף, ונחיה קלי דטעויה כסוי כגון צבי ואלף (שם). פטור מלכסות. דכמי אשך ואלף וספן וכסה, נרמז לאכילה הכסוי מדנה, ואפילו מתן דמנמי כסוי כשוחט ונמלאת טרפה, הכא מודה דשחיטה מהיא צעין, דגמר שפיכה שפיכה משוחטי חוץ והתם שחיטה כמיז (שם). שחיטה שאינה ראויה. לאכילה, הוולף ושחטה סהלנמה שמה שחיטה (ביק קט). זו היא שיבה זו היא ביאה. לזון גזירה שזה זה מזה (יומא ב: מכות יג). כלומר ילפינן גזירה שזה משיבה זוהי גזירה שזה משיבה שיהא כמו דהוי מריויה שיהא או מריויה ציהא (נדח בב). דלע"ג דלא דמו קרף להדר, כיון דמריויה כצילח כהן משחטי דיעינן כזה גזירה שזה (יבמות יז: וכו' מנחות ד. ועי' רש"י ערובין 28. בארכות).

אלא ספק איש. ודוחה יוס טוב גמור: ור' יוסי. דלא חשיבא ליה הא פירכא משום דאזיל לטעמיה דאמר אפילו אשה ודאית תקעה ואע"ג דלא מיחייבא אבל בכסוי דאילו ידעינן דזהמה היא ציו"ט אסור לכסות כוי מספק לא מחללינ עליה יו"ט: **סומכות ראוש**.

אלא ספק איש ספק אשה ורבי יוסי לטעמיה דאמור אשה ודאית נמי תקעה ⁶ דתניא "בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל" סומכות רבי יוסי ורבי שמעון אומרים נשים סומכות רשות אמר רבינא ולמאי דקאמרי רבנן נמי אית ליה פירכא מה לתקיעת שופר שכן ודאה דוחה שבת במקדש תאמר בכיסוי דליתיה כלל השיב ר"א הקפר בריבי מה למילה שכן אינה נוהגת בלילי ימים טובים בלילי ימים טובים הוא דלא נהגא בשאר לילי נהגא אלא מה למילה שכן אינה נוהגת בלילות כבימים תאמר בכסוי שנוהג בלילות כבימים א"ר אבא זה אחד מן הדברים שאמר רבי חייא אין [לי] עליהן תשובה והשיב רבי אלעזר [הקפר] ברבי תשובה: **מתני'** יהשוהט ונמצאת טריפה והשוחט לעבודת כוכבים והשוחט חולין בפנים וקדשים בחוץ חיה ועוף הנסקלים רבי מאיר מחייב וחכמים פוטרים ⁷ יהשוהט והמעקר פטור מלכסות: **גמ'** אמר רבי חייא בר אבא א"ר יוחנן ראה רבי דבריו של ר"מ באותו ואת בנו ושנאו בלשון חכמים ודרבי שמעון בכסוי הדם ושנאו בלשון חכמים מאי טעמא דרבי מאיר באותו ואת בנו אמר ר' יהושע בן לוי גמר שחיטה שחיטה משחוטי חוץ מה התם ⁸ שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה ⁹ הא הכא נמי שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה ורבי שמעון מאי טעמא א"ר מני בר פטיש גמר ¹ ממבוח מבח והכן מה להלן שחיטה ראויה אף כאן שחיטה ראויה ור"מ נמי ליגמר ממבוח דנין שחיטה משחיטה ואין דנין שחיטה ממביחה ¹⁰ מה נפקא מינה הא תנא דבי רבי ישמעאל ² ושב הכהן ובא הכהן זו היא שיבה זו היא ביאה הני מילי היכא דליכא דרמי ליה ¹¹ אבל איכא דרמי ליה מדרמי ליה ילפינן ורבי שמעון נמי ליגמר משחוטי חוץ דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים ור' מאיר אטו אותו ואת בנו בקדשים מי לא נהיג היינו דקאמר רבי חייא ראה רבי דבריו של רבי מאיר בכסוי הדם אמר ר' שמעון בן לקיש ¹² גמר שפיכה שפיכה משחוטי חוץ מה להלן שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה אף כאן שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה ורבי שמעון ¹³ אשר יאכל כתיב ורבי מאיר ההוא ¹⁴ למעוטי עוף טמא הוא דאתא ורבי שמעון עוף טמא מאי טעמא דלאו בר אכילה הוא טרפה נמי לאו בר אכילה הוא והיינו דאמר רבי חייא ראה רבי דבריו של רבי שמעון בכסוי הדם ושנאו בלשון חכמים אמר רבי אבא לא

כסוי הדם פרק ששי חולין

פה.

מה למילה שכן אינה נוהגת בלילות כבימים. ואס תאמר כיון שאין הפירכא מעין ק"ו שחלוי דחיייה נשים הפירכא בתוך הק"ו כמו צכילד הרגל (צ"ק דף כד:). דצעיי למילף שיהא קרן צרשות הניזק משלם מזק שלם משן ורגל ולא פרכינן מה לשן ורגל שכן היזקו מזוי משום שאין הפירכא מעין ק"ו דהוי מתשלומין וי"ל דהתם סברא דעלמא היא אבל חומרא וקולא דכתביא כמו שאינה נוהגת בלילות כבימים דהכא פרכינן אע"ג דלא הוי מעין ק"ו וכן צפרק קמא דזחמים (דף י). דיליף שוחט ע"מ לזרוק שלא לשמו פסול מק"ו דשוחט על מנת לזרוק חוץ לזמנו ופריך מה לחוץ לזמנו שכן בכרת:

נשים סומכות רשות. היינו צאקפויי ידא כדאמר צאין דורשין (חגיגה דף טז:). אבל צכל כהה מודה רבי יוסי דאסור ומיימי הכא כי היכי דשרי רבי יוסי לקמוך לנשים צאקפויי ידא אע"ג דנראה כעבודה בקדשים ה"נ תקיעה דלינא אלא איסורא דרבנן שרי רבי יוסי צנשים: **דנ"ן שחיטה משחיטה ואין דנין שחיטה ממביחה**. הקשה

הר"ר נתן דגצי תשלומי ד' וה' (צ"ק דף עא). מחייבי רבנן דשחיטה שאינה ראויה כגון שחט צצצת או לעבודת כוכבים צטוצת ע"י אחר וצשוחט ונמלאת טרפה והתם הוה ליה למילף טציחה מטציחה דטועמו כמיז וי"ל דהתם דנין טציחה דעצירה משחיטה דעצירה ואין דנין טציחה דעצירה מטציחה דהיתר והכא אינטריך למימר דנין שחיטה משחיטה אפי" אס נמלאת הראשונה טרפה דהוי שחיטת היתר אבל אס נמלאת השנייה טרפה שהיא שחיטת עצירה לא היה לרץ לטעמא דשחיטה משחיטה א"י וי"ל דנין דבר הנאמר צסיני מדצר הנאמר צסיני ולא מטצות טצה והכן שלא נאמר צסיני ואע"ג דהוי טציחה מטציחה והכא נמי לשנויי הכי אלא דצללו הכי משני שפיר ¹⁵ ווא"ת דצריש פ"צ דיצמות (דף יז:). אמרינן דנין אחיס מאחים ואין דנין אחיס מאמך אע"ג דאחים דצני יעקב לא נאמר צסיני וי"ל דכיון דילפינן הכא דשמה שחיטה תו אית לן למימר צכל דוכתי דשמה שחיטה וליכא למימר דלדצרה נילף טציחה מטציחה התם דלא שמה שחיטה וכן נאמר צכל דוכתי דהא כיון דאיכא למימר הכי ואיכא למימר הכי אית לן למימר דנין דצר הנאמר צסיני מדצר הנאמר צסיני אבל אי

לאו דילפינן הכא שחיטה משחיטה הוה ילפינן דצרצעה וחמשה (צ"ק דף עא). טציחה מטציחה אע"ג דלא נאמר דאיתא נמי דיצמות וא"ת ור"מ למה ליה למילף משחטי חוץ נילף מגופיה דאותו ואת בנו נוהג בקדשים אע"ג דלאו שחיטה ראויה היא דהא הוי מחוסר זמן וי"ל דיתחא ליה למילף משחוטי חוץ משום דמגופיה איכא למידחי דלא אסר רחמנא אותו ואת בנו בקדשים אלא כשראשון קדשים ושני חולין דשחיטה ראויה היא: **ואין דנין חולין מקדשים**. ומ"מ בקדשים נמי פטר דשחיטה שאינה ראויה ¹⁶ משום דעיקר קרף דאותו ואת בנו צחולין כמיז ומימה דצפרק ממיד נשחט (פסחים דף סג). תנן רבי שמעון אומר השוחט פסח צי"ד על החמץ לשמו חייב שלא לשמו פטור ומפרש צקונטרס משום דהוי פסול ור"ש לטעמיה דאמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה והשתא התם הוה ליה למילף משחוטי חוץ דשמה שחיטה דהויא קדשים מקדשים: **ורבי שמעון אשר יאכל כתיב**. אבל אס לא אשר יאכל מטציחה לא גמר משום דלא דמי שפיכה לטציחה כמו שחיטה לטציחה ¹⁷ הקשה הר"ר אליעזר ממנ"ץ אימא דהאי אשר יאכל אתא למעוטי אוכל שאין אתא יכול להאכילו לאחרים כדדריש רבי שמעון מכל האוכל אשר יאכל צפרק המנחות והנסכים (מנחות דף קא:). וצפרק העור והרטוב (לקמן דף קנט). ומרבינן אפילו עוף טמא כיון דמותא דהנאה וי"ל דהתם כמיז מכל האוכל דמרצה כל אוכל אפילו אסור דהנאה ואתא אשר יאכל למימר שיהא מותר דהנאה אבל הכא לא כמיז כל אשר יאכל משמע המותר לישראל לאכול:

אימא

עין משפט נר מצוה

יד א מיי פ"ג מהלכות מעשה קרבנות הל' ח סג עשין קפג:
פז ב ג ד מיי פ"ד מהל' שחיטה הל' י סג עשין סד טו"שע י"ד סי' כח סעף ח:
פז ה מיי פ"ה שם הלכה ה:
יז ו מיי פ"ד שם הל' י:

גליון הש"ס

גמ' גמר שפיכה שפיכה. עיין לעיל דף ח ע"צ חוס' ד"ה צנשיס: שם למעוטי עוף טמא. עיי חוס' רי"ד קדושין דף ט ע"צ ד"ה המקדש דעלמא:

שיטה מקובצת

א) אבל איכא דרמי ליה מדרמי ליה. גיב עיי חוס' דהתם דף ד' ע"א: 2) הקשה הר"ר אליעזר ממנ"ץ. גיב עיי חוס' בכורות ח' ט' ע"ב:

רבינו גרשום

ור' יוסי לטעמיה דאמר ודאי אשה נמי תקעה כר. כלומר ר' יוסי דמיימי חמץ"ו ממילה שאין מסכין דם כור ביו"ט הוא אויל לטעמיה דלא מצי למימר תקיעת שופר בגבולין יוכיח שאין ודאה דוחה שבת וספיקא דוחה יו"ט הי"נ נימא לענין כוי שיהא ספיקו דוחה יו"ט. דהכא לענין ספק איש ספק אשה דין הוא שיהא ספק דוחה יו"ט דודאי אשה נמי תקעה: שכן דוחה שבת במקדש. גרסי: ראה רבי דבריו של ר"מ באותו ואת בנו ושנאו בלשון חכמים. כלומר השוחט ונמצאת טרפה השוחט פרת חטאת כו'. ר"ש פטור וחכמים מחייבין (א) דהוה ר"מ דבריו של ר"ש בכסוי הדם ר"מ ר"ש בכו"מ פוטרינ: מחייב וחכמים פוטרינ: מה חתם שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה. כלומר שחוטין חוץ שחיטה שאינה ראויה היא וקרי ליה שחיטה: גמר מטבוח טבח והכן מה להלן שחיטה ראויה דאמרינ בחולין צ"א מאי טבח פרע להן בית השחיטה: ור"ש אשר יאכל כתיב. כלומר היכא מחייב בכסוי בשחיטה שראויה לאכילה דכתיב אשר יאכל:

א) ג"ל וראה דבריו של ר"ש צכסיי הסם ומני צממ"י ר"מ וכו'.